herpy

GEKONY

Cape York pad-tail gecko

Pseudothecadactylus australis

Duży, nocny gekon nadrzewny z półwyspu Cape York i wysp Cieśniny Torresa w najbardziej na północ wysuniętej części Australii. Gatunek jest rzadko utrzymywany, a wiedza o jego hodowli jest bardzo skromna, dlatego poradnik opiera się na klimacie w zasięgu występowania oraz na bliskich krewnych.

Rodzina: Diplodactylidae Dawna nazwa: *Thecadactylus australis; Torresia australis; Rhacodactylus australis*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**20-25 cm** długość całkowita z ogonem
Długość życia	**10-15 lat**
Aktywność	**W nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Sawanna i las deszczowy**
Trudność	**Ekspert**

HODOWLA

Min. terrarium	**60 × 60 × 120 cm** D × S × W dla 1 dorosłego osobnika
Temperatura w dzień	**25-29 °C**
Miejsce wygrzewania	**29-31 °C**
Temperatura w nocy	**22-25 °C**
Wilgotność	**60-85%**
UVB	**Opcjonalne**
Pokarm	**Owady**
Utrzymanie	**Pojedynczo**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Wielkość zniesienia	**1-2 jaj**
Inkubacja	**70-120 dni** przy 24-28 °C

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Niewymieniony**
Załącznik unijny	**Niewymieniony**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Pseudothecadactylus australis to duży, nocny gekon z mocno rozszerzonymi palcami, które od spodu mają dwa rzędy poprzecznych lamelek przylgowych, z pionowymi źrenicami oraz ogonem z poduszką przylgową pod końcówką. Pysk i czoło pokrywają grube, szorstkie guzki, a grzbiet duże, płaskie łuski, ułożone ciasno obok siebie.

Gatunek został opisany w 1877 roku przez Alberta Günthera jako *Thecadactylus australis* na podstawie zwierząt z wysp Cieśniny Torresa. W 1934 roku przeniesiono go do rodzaju *Torresia*, ale ta nazwa była już zajęta przez rodzaj ryb, więc w 1936 roku rodzaj otrzymał nazwę *Pseudothecadactylus*, czyli "fałszywy *Thecadactylus*". Gatunek bywał też określany jako *Rhacodactylus australis*, ponieważ jest blisko spokrewniony z dużymi gekonami z Nowej Kaledonii.

Rodzaj obejmuje trzy gatunki i wszystkie żyją w Australii. *Pseudothecadactylus lindneri* i *Pseudothecadactylus cavaticus* żyją na skałach i w jaskiniach, natomiast *P. australis* jest jedynym gatunkiem żyjącym na drzewach.

Wielkość nie jest pewnie udokumentowana. *Pseudothecadactylus lindneri* ma około 10 cm od pyska do kloaki, a całkowita długość *P. australis* z ogonem wynosi prawdopodobnie 20-25 cm. Masa ciała nie jest udokumentowana. Ogon może zostać odrzucony i odrasta, ale nie w takiej samej formie.

Gatunek jest rzadki w niewoli. Australia nie zezwala na eksport dziko żyjących gadów, więc zwierzęta poza Australią pochodzą z hodowli.

Występowanie i środowisko

Pseudothecadactylus australis występuje wyłącznie w północnej Australii: na półwyspie Cape York w Queensland, na południe do około 15-16° szerokości południowej, oraz na wyspach Cieśniny Torresa między Australią a Nową Gwineą. Wyspy Cieśniny Torresa są miejscem typowym gatunku.

Dokładne stanowiska i liczebność populacji są znane tylko w przybliżeniu. Pojedyncze doniesienia spoza tego obszaru pochodzą od zwierząt z niewoli lub z błędnych zgłoszeń.

> **Naturalny zasięg:** Australia.

ŚRODOWISKO

Gatunek jest nadrzewny i nocny, występuje zarówno w zwartym lesie deszczowym, jak i w lesie otwartym. W dzień prawdopodobnie ukrywa się w dziuplach drzew i za luźną korą, a nocą żeruje na pniach i gałęziach. Dokładniejsza wiedza o siedlisku nie jest udokumentowana.

Klimat w północnej części Cape York jest tropikalny, z wyraźną porą deszczową mniej więcej od grudnia do kwietnia i porą suchą przez resztę roku. Temperatura przez cały rok zwykle mieści się między 22 a 32 °C, a wilgotność powietrza jest wysoka w porze deszczowej i niższa w porze suchej. Ten wzorzec powinno naśladować terrarium.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o hodowli *Pseudothecadactylus australis* jest bardzo skromna. Poradnik opiera się na klimacie w zasięgu występowania, wielkości zwierzęcia i nadrzewnym trybie życia. *Oedura castelnaui* żyje na tym samym obszarze i ma takie same wymagania klimatyczne, a bliscy krewni *Rhacodactylus leachianus* i *Correlophus ciliatus* z Nowej Kaledonii są znacznie lepiej poznani i można je wykorzystać jako punkt odniesienia przy urządzaniu terrarium.

Dorosłe zwierzę potrzebuje wysokiego terrarium o wymiarach co najmniej 60 × 60 × 120 cm (długość × szerokość × wysokość). Wysokość jest ważniejsza niż powierzchnia dna, ponieważ gatunek żyje na drzewach.

Urządź je grubymi gałęziami ułożonymi pod różnymi kątami, rurami i kawałkami kory korkowej na różnych wysokościach oraz roślinami o dużych liściach, które dają schronienie i utrzymują wilgoć. Pozostaw wolną przestrzeń do wspinaczki między gałęziami. Podłoże powinno być wilgotną mieszanką włókna kokosowego i ziemi bez nawozów. Zadbaj o dobrą wentylację, z siatką zarówno u góry, jak i na dole.

TEMPERATURA

Wartości są szacunkowe i wynikają z klimatu w zasięgu występowania. W dzień powinno być 25-29 °C, a w nocy 22-25 °C. Niewielki obszar w górnej części terrarium może osiągać 29-31 °C. Temperatura nie powinna dłużej przekraczać 32 °C.

W większości mieszkań potrzebne jest dodatkowe ogrzewanie. Wystarczy żarówka grzewcza o małej mocy lub mata grzewcza na ścianie, sterowana termostatem. Zawsze mierz temperaturę cyfrowym termometrem, zarówno u góry, jak i na dole.

WILGOTNOŚĆ I WODA

Wilgotność powietrza powinna wynosić 60-85 %. Spryskuj terrarium dokładnie wieczorem, aby wzrosła w kierunku 85 %, i pozwól jej spaść w ciągu dnia, aby podłoże i gałęzie mogły przeschnąć. Stale mokre warunki powodują pleśń i problemy ze skórą.

Zwierzę pije krople z liści i szyb. Dodatkowo postaw niską miseczkę ze świeżą wodą, wymienianą codziennie. Higrometr pokaże, czy ten rytm się sprawdza.

OŚWIETLENIE I UVB

Gatunek jest nocny i nie potrzebuje silnego światła. Słabe oświetlenie UVB dla gatunków cieniolubnych (strefa Fergusona 1) jest opcjonalne, ale stanowi bezpieczne uzupełnienie, gdy pokarm nie zawiera dużo witaminy D3. Zamontuj świetlówkę nad jedną stroną terrarium, aby w pozostałej części zawsze był cień.

Światło powinno być włączone 12 godzin na dobę przez cały rok, sterowane wyłącznikiem czasowym, co odpowiada długości dnia w północnej Australii. W nocy ma być ciemno; nie używaj kolorowego oświetlenia nocnego.

Czytaj więcej: Światło i UVB Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ŻYWIENIE

Dieta *Pseudothecadactylus australis* nie jest udokumentowana. Owady są bezpiecznym pokarmem podstawowym, tak jak u innych dużych, nocnych gekonów.

Dorosłym zwierzętom podawaj duże owady, takie jak świerszcze, szarańczaki i karaczany argentyńskie, 2-3 razy w tygodniu. Obtaczaj je w wapniu z witaminą D3, a multiwitaminę stosuj przy co drugim lub trzecim karmieniu. Owady powinny być mniejsze niż odległość między oczami zwierzęcia. Młode karm co drugi dzień mniejszymi owadami.

Gotową mieszankę w proszku dla gekonów owocożernych można podawać jako uzupełnienie, ale nie jest udokumentowane, czy gatunek ją przyjmuje.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Zachowanie w niewoli nie jest udokumentowane. Przestraszony gekon może odrzucić ogon, więc ogranicz branie na ręce do minimum i nigdy nie chwytaj za ogon.

Nie jest też udokumentowane, czy kilka zwierząt można trzymać razem. Dlatego dorosłe osobniki trzymaj pojedynczo.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Wiek i masa ciała przy dojrzałości płciowej nie są udokumentowane dla *Pseudothecadactylus australis*. U bliskich krewnych z Nowej Kaledonii trwa to od nieco ponad roku do kilku lat. Samiec ma trójkątną grupę porów przed kloaką i wyraźne wybrzuszenie u nasady ogona; samicy brakuje porów.

GODY I KOPULACJA

Kopulacja nie została opisana w niewoli. Wpuść samca do terrarium samicy i obserwuj je przez pierwsze noce. Sezon godowy i potrzeba chłodnego okresu spoczynku nie są udokumentowane; w zasięgu występowania pory roku to przede wszystkim następujące po sobie pora deszczowa i pora sucha.

SKŁADANIE JAJ I ZNIESIENIA

Gatunek składa jaja. Gekony z rodziny Diplodactylidae zwykle składają dwa miękkie jaja w zniesieniu, i prawdopodobnie dotyczy to także tego gatunku. Liczba zniesień w roku nie jest udokumentowana. Ustaw w terrarium pojemnik do składania jaj z wilgotnym sphagnum lub włóknem kokosowym, aby samica mogła zagrzebać jaja.

INKUBACJA

Czas i temperatura inkubacji nie są udokumentowane dla tego gatunku. Wartości w ramce z danymi są szacunkiem opartym na bliskich krewnych, takich jak *Correlophus ciliatus* i *Rhacodactylus leachianus*. Umieść jaja w wilgotnym perlicie lub wermikulicie w temperaturze 24-28 °C, nie obracając ich, i utrzymuj temperaturę poniżej 29 °C.

Czytaj więcej: Inkubacja jaj

ODCHÓW MŁODYCH

Odchów *Pseudothecadactylus australis* nie jest udokumentowany. Młode dużych gekonów trzyma się pojedynczo w małym pojemniku z ręcznikiem papierowym, wilgotną kryjówką i gałęzią oraz spryskuje się codziennie. Przez pierwsze dni żyją z woreczka żółtkowego, a potem dostają małe owady obtoczone w wapniu i witaminie D3.

Zdrowie i częste błędy

Choroby nie są udokumentowane dla tego gatunku, ale typowe błędy popełniane przy dużych gekonach nadrzewnych dotyczą także tego gatunku:

- Zbyt niska temperatura lub zbyt suche powietrze, co powoduje kłopoty z linieniem i brak apetytu.
- Zbyt mało wapnia i witaminy D3, co powoduje miękkie szczęki i krzywe kończyny. Obtaczaj owady w suplementach.
- Stale mokre podłoże i słaba wentylacja, co powoduje grzyby i pleśń.
- Resztki skóry na palcach i końcówce ogona. Zapewnij wilgotną kryjówkę.

- Utrata ogona po braniu na ręce. Odrasta, ale nie w takiej samej formie.

Skonsultuj się z weterynarzem doświadczonym w leczeniu gadów, jeśli zwierzę chudnie, nie je od kilku tygodni lub wygląda na apatyczne.

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.